

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.

Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája Kazinczy-utca.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca Vojnich-palotába
Telefon szám 42.

Nyitlőór aorokint 20 krajczár

Dr. Plósz Sándor bajai képviselő.

— Távirati tudósítás. —

Ma délelőtt volt a képviselőválasztás Baján. A városháza előtt a hol a választási helyiség volt, már reggel 8 óra tájban nagy tömeg gyűlt egybe, akik lelkesen éljeneztek Dr. Plósz Sándor képviselőjelöltet. A választási elnök 8 órakor megnyitotta a választást és konstataulta, hogy csupán egy jelölt van és pedig Dr. Plósz Sándor igazságügyminiszter. Ezután az esetleges jelölésre szükséges zárórárt kitűzte, de ez idő alatt másik jelöltet nem ajánlottak. Ekkor az elnök kihirdette a választás eredményét, amely szerint Dr. Plósz Sándor igazságügyminiszter egyhangulag megválasztott Bajai város képviselőjéül. Az egybegyűlt választók lelkes éljenzésbe törtek ki. A megbízó levelet küldöttség viszi fel Bpestre az igazságügyminiszternek. A választáson jelen volt Schmausz Endre városunk főispánja is.

A választás alatt semmi rendzavarás nem történt.

Különfélék.

— Dr. Hermann Adolf meghalt. Nemesak B.-Almásán, hanem az egész megyében le-sujtólólag hatott az a gyász, hogy Dr. Hermann Adolf tekintélyes b.-almási ügyvéd tegnap este meghalt. Dr Hermann az örökös jó kedélyével, jószívűségével és megnyerő modorával nagyon sok jó barátot szerzett a megyében. A képviselőválasztások alatt Almásán mindig a kormánypártnak volt buzgó vezére s a képviselőjelölt, akit támogatott, mindig győztesen került ki. 2 év előtt Bács megye tiszteletbeli ügyészének nevezték ki. Szerkesztőségünk is egyik külmunkatársát vésztette el benne. A 42 éves életerős ember mintegy 10 nap előtt tifusban megbetegedett és azóta folyton rosszabbul volt, míg tegnap este kiszenvedett. Halála fájdalommal tölti be Bács-Almás községe lakosságának szívét. Temetése holnap délután 2 órakor megy végbe amelyen Szabadkáról és Bajáról több karta-rtsa is részt vesz és díszes koszorút helyez-nek szeretett kartársuk ravatalára. Mi is őszinte részvétellel járunk elhunyt munkatár-sunk ravatalához és kívánjuk, hogy adjon az Isten erőt a szerencsétlen anyának a csapás elviselésére.

— Jubileumi ünnepély. A bajai kir. járás-bírótság tisztikara telekkönyvvezetője Báldy László tiszteletére államszolgálatának negyed-százados jubileuma alkalmából f. é. márczius hó 24-én este 8 órakor a főtéren levő Zülich Henrik-féle vendéglő nagytermében társas disz-vacsorát rendez.

— Visszahelyezett jegyző. Aranitszky Ata-nász Zsabya község jegyzőjét, aki az ellene emelt vádakkal szemben magát teljesen tisztá-zta, a vármegyei közj. bizottság állásába visszahelyezte. A lakosság vallás külömb-ség nélkül örömmel fogadta a volt jegyzőjét, aki eddig is a lakosság közszeretettét bírta.

— P. Vida Etelka vendégzereplése. Szin-házunk karmestere, Rosner Vilmos iránti szívességéből, vendége lesz ma színházunknak. P. V i d a Etelka uró, ki csak a mult he-tekben vendégzerepelt nagy sikerrel a deb-reczeni műértő közönség előtt, egyik legked-vesebb szerepében a „Náni“-ban fog ma este fellépni. A művésznő néhány év előtt a vidék egyik legjobb énekesnője volt, de férjhez men-vén, hűtlen lett a színpadhoz. Művészi ambi-cziója most ismét visszaviszi őt a világot je-lentő deszkákra és egymásután aratja a babé-rokat Szegeden, Debreczenben, Szatmárt. A vendégművésznő csak ma este léphet fel nálunk, mert ígérete Debreczenhez köti, hol e hét végén fog még háromszor fellépni, jövő héten pedig Szatmárt fog vendégzerepelné. Érdeklél nézünk tehát mi is P. V i d a Etelka mai fellépte elé és miután a karmester jut-alowjátéka van ma, felhívjuk közönségünk fig-yelmét az előadásra. A vendégművésznő sze-replésén kívül érdekességet kölcsönöz a mai estnek az is, hogy felvonás közökben a ju-talmazandó karmester három szép zeneszerze-ményét fogja a zenekar előadni a szerző ve-zénylete alatt, még pedig: 1. Katonai gondo-latok, (Nyitány), 2. Női szivek, (keringő). 3. Király ünnep (Polonaise).

— Molnár László bucsufellépte. Holnap bucsuzik el tőlünk Molnár László a „Magyar Színház“ művésze, ki a szezőn elején annyi élvezetes estét szerzett közönségünknek ven-dégzereplésével. Bucsuzásul a „Magyar Szin-ház“ állandó műsordarabját a nálunk is oly nagy sikert aratott „Gyurkovics lányok“ című életképet fogják adni bérletben a „Ma-gyar Színház“ jelmezeivel. — A bucsuzó művész báró Radványi ezredes szerepét adja, mely alakot ő kreált. Holnap tehát a szezőn-veg egyik legrészebb előadásában lesz részünk melyre előre is felhívjuk a közönség figyelmét.

— „A Sátán utja“ színpadunkon. Hosszu előkészületek után került színre ujdonságké-pen dr. Csillag Károlynak „A Sátán utja“ című színműve. A szindarab kritikáját jövő számunkban hozzuk és ezáltal csak arról re-ferálunk, hogy az ujdonság az első este zsu-

foltt ház előtt kiváló sikert aratott. A rendező Deréki Antal valóban csodákat művelt a szín-padi technika terén és a színészek is nagy igyekezettel és szép sikerrel játszottak. Külö-nösen kivált a Sátán megzemélyesítője Ba-róti Antal, akit a közönség a premiéren minden jelenés után a lámpák elé hívott. Ba-róti fényes jelét adta nagy alakító tehetségé-nek, végtelen szorgalmának és zseniális játé-kának. A szerzőt is sokszor kitapsolták és az első jelenés után díszes babékoszorúval lep-ték meg. Az első előadás alkalmával, amint már megirtuk, kimaradt a „Szocializmus“ je-lenete, de a rendőrség elég tapintatos volt és a helybeli összes hírlapírók felszólása után nem gátolta a második előadásra a jelenet előadását. A második estén ez a jelenet is színre került és viharos tapsokat aratott. Igaz, hogy a darab előadása színszerűség tekinté-tében sok kívánni valót hagyott hátra, de a hiányok a legközelebbi előadásra már pótolva lesznek. Néhány jelenettel Deréki valóban bril-láns dolgokat mutatott be. Ha ruhatárunk gaz-dagabb lesz, akkor bizonyára a „Sátán ut-já“-nak is előnyére lesz. A közönség általános bírálata ugy a darabra, mint az előadásra, kedvező volt.

— Gondatlanságból emberhafal Vida N csa-n-tavéri lakos pénteken a földjét hengerelte, fel-ültette a hengerre 3 és fél éves Gusztáv nevű kis-fiát és a gyermek a hengerről leesett s a hen-ger keresztül ment a szerencsétlen kis fiun, kit összetört anyjira, hogy csakhamar meghalt. A vizsgálat a gondatlan szülőket ellen megindult.

— Veszett eb B.-Petrovoszellón. Egy ves-zett kutyá Petovoszellón megmárt egy embert, egy kutyát és egy disznót. Hosszu hajszá után sikerült a veszett ebet lelőni. A megmárt em-bert felszállították Bpestre a Pasteur-féle in-tézetbe, a megmárt sertést és kutyát megfi-gyelés alá vették. — A szolgabíróság pedig elrendelte a 40 napi zárlatot.

— Az ujdéki takarékpénztár válsága.

Az ujdéki takarékpénztárnak hosszú tárgya-lások, de még hosszabb munkálatok után sikerült összes könyveinek és számadásainak alapos megvizsgálása és felülbírlása ered-ményeképp a tényleges vagyon állásáról hü képet alkotni, s ezek alapján a mérleget összeállítani. E szerint a mutakozó hiány 431.781 frt 24 kiban állapított meg. Erre egyfelől a 106.436 frt 54 kr. tartalékalap, másfelől az igazgatóság tagok részéről koráb-ban jegyzett 221.000 forint és mult vasár-nap újból jegyzett 198.800 frt szolgál. Meg-jegyzendő, hogy mindkét alkalommal jegyzett összegek részint be vannak már fizelve, ré-szint kellőképpen biztosítva. E szerint a fenti hiánnyal szemben még 455 frt 30 kr a több-le, mely tartalékalapnak, a 100.000 frt rész-vényítőke pedig érintetlen marad. A megin-

gott bizalom helyreállítása végett, de meg azért is, hogy a betételek részéről irányában támasztható követeléseknek fenakadás nélkül eleget tehessen, szóval az üzemet sikerrel folytattassa, érintkezésbe lépett a fővárosi bankokkal is és e tárgyalások eredményeképp megírhatjuk, hogy a takarékpénztár 100 000 forint névértékű elsőbbségi részvényeket bocsát ki 6%-ra — míg az eddigi részvények 5%-on maradnak — melyekből a budapesti „Magyar ipar és kereskedelmi bank” 50.000, a vele szövetkezett „Vidéki takarékpénztárak egyesülete” pedig 25.000 forint erejéig jegyer. és az újvidéki piacznak 25.000 forint értékű marad.

— Hogy a takarékpénztár igazgatósága részéről a helyzet megjavítására tett intézkedései a közönség körében milyen hatást eredményeznek, erre nézve bizonyíték a múlt héten naponként emelkedő saldo, valamint azon körülmény, hogy a betevők száma egyre nő, a kik pedig betételeiket felmondták, a felmondástól egymás után elállanak.

— **Betörés.** O-Futtakról írják: Kuczuracz Gábor itteni lakos háza falát a napokban ismeretlen tettesek kiásták és a szobában levő ládát feltörve, abból 10 drb 10 frtos bankjegyet és 250 forint értékű ruhaneműt elloptak. A csendőrség erélyesen nyomozza a tetteseket.

— **Gyilkossági kísérlet.** Bor mellett ültek a tátházi nagykorcsmában Vakula Illés és Tóskés Pál munkás emberek. A bor azonban a fejükbe szállt s összeveszték. Vakula otthagya társát, hazafutott és néhány percz múlva hatalmas konyhakéssel kezében érkezett vissza. „Amikor felesége megkérdezte hova viszi a kést, azt felelte, „megcsiklandozom a gazembert”. Tóskés Pál amikor meglátta ellenfelét, otthagya borát és elmenekült. Vakula Illést pedig a csendőrség fogta el.

— **Életmentők.** Újvidékről írja tudósítónk: Szerdán éjjel tizenegy órakor Újvidéken az Arany-utcában kigyuladt Zarusev háza és porig leégett. Szerencsére a tűzoltók idejében lokalizálták a tüzet a katonaság segítségével. Két rendőr Kaczaniczki János és Makszimovics Pera egy harmadik ismeretlen ifjú ember segítségével, saját életüknek kockáztatásával mentették ki a lobogó lángok közül egy elájult öreg embert. A tűzhöz kivonult 6-ik gyalogezrednek két közlegénye is ily bátor magaviselettel tüntette ki magát. A hős életmentőket kitüntetésre terjesztik föl.

— **„Otthon.”** Lapunk irodalmi ajándékaról, az „Otthon”-ról akarunk az új évnegyed alkalmával néhány szót ejteni. Előfizetőink tulajon részének már volt alkalma megismerkedni e rendkívül gazdag tartalmú és díszes kiállítású folyóirattal, melyet mi jelentékeny áldozatok árán ingyen adunk előfizetőinknek (havonként egy vastkos könyvet) nem számítván fel egyebet, mint kezelési költségek fejében negyedévenként 1, mondd egy koronát. Lapunk előfizetői egy éven át 12 kötet könyvet kapnak, melynek tartalmát a legkiválóbb írók és művészek szorgalmatják. Oly páratlan kedvezmény ez, minőt még külföldön sem nyújt egyetlen lap sem az előfizetőinek. Örvendetes tudomás vétel végett közöljük a t. olvasóinkkal, hogy az „Otthon” egyik közlebbi füzeté városunkkal fog behatárolni a foglalkozni és be fogja képeken is mutatni városunk előkelőbb alakjait, valamint magának a városnak érdekesebb pontjait. Ez ügyben az „Otthon” szerkesztőségének egy tagja legközelebb meglátogatja városunkat, hogy a szükséges adatokat besze-

rezze. Női olvasóinkat bizonyára érdekelni fogja, hogy az „Otthon” már legközelebbi füzetében nagyobb tért fog szentelni a divat rovatnak, amennyiben direct összeköttetésbe lépve egy párisi divatlappal, ezzel egyidejűleg fogja közölni a divat legújabb és legérdekesebb újdonságait. Az új évnegyed alkalmával ismételtelen melegen hívjuk fel t. olvasóink figyelmét nagybecsű irodalmi mellékletünkre az „Otthon”-ra, kérve, hogy az előfizetési díj beküldése alkalmával még egy koronát mellékelni sziveskedjék az előfizetési díjhoz, mert nem képzelhető, hogy csak egy előfizetőnk is akadjon, aki ezt a páratlan kedvező ajánlatunkat igénybe ne vegye.

— **Botrány egy temetésen.** Ilyen czímmel jelent meg lapunk pénteki számában egy cikk amelyre vonatkozólag a „Szabadka és Vidéke” című lapban Hegedűs Lénárd lelkészétől egy nyilatkozat jelent meg. Ez a nyilatkozat csak megerősíti az általunk elmondottakat. Megnyugtatóására a lelkész urnak kijelentjük, hogy B. kántor kezdte a czivódást s azt nem is állítottuk, hogy a lelkész is verekedett csupán hangosan fejezte ki véleményét a kántor botrányos magaviselete fölött.

— **Szerencsétlenség.** Lánicz Antal helybeli asztaloslegény ma délután a vasúti bejárat lépcsőjén felmenni akart megcsuszott és ballábát előírte. A mentők a kórházba vitték.

— **Verekedés.** Takács Antal helybeli paraszt legényt tegnap este 10 óra tájban amikor a „diván”-ról hazament, pajtásai kilesték és fokossal néhányszor fejbeütötték. A mentők a kórházba vitték, a tetteseket a rendőrség elfogta.

— **Dósa György.** A magyar történelem egyik érdekes alakjának emlékét eleveníti föl a Történelmi Könyvtár legújabb 85. füzeté. Aldor Imre írta meg ebben Dósa György életének és az 1514-iki parasztzadának történetét. Nagy rokonszenvvel, de atörténelmi kritika pártatlan ítéletével tárja elénk az első magyar szocialista életének érdekes képét. Elmondja, mint lesz az egyszerű jobbágy fiából, a maga emberségéből, a király kedvelt vitéze és mikép él aztán vissza azzal a bizalommal, mely oly nagyszámu fegyvert biz kezére. Az eszme, a melyért harczolt és a magyar jobbágyságot felszabadítsa, rokonszenvünket kelti fel a parasztvezér iránt; de sem eszközeit annak kivételére nem válogatta meg, sem az időt, melyben megvalósulhatott volna és ezért irgalmatlanul bukni kellett. E könyvecske, melyet szerzője Zsilinszky Mihály államtitkárnak ajánl, helyenkint megkapó hévvel igen szépen írott. Képei is nagyon csinosak. Az egész könyv arra vall, hogy nálunk is lehet már nagyon oleső jó könyveket kapni. Ára füzeve 40 kr és a Franklin-Társulat adta ki.

A Takarékpénztár és Népbank estélye.

Rendkívül fényes estélyt adott a helybeli Népbank szombaton este a „Bárány szálloda” külön éttermében. Az estélyen valamennyi helybeli pénzintézet képviselve volt és élénk vita tárgyat képezte a szönyegen forgó vidéki takarékpénztárak reformja. Az estélyen mintegy 40-en vettek részt, jobbára a pénzintézetek igazgatói és tisztviselői. Az estélyen jelen volt továbbá Schmausz Endre főispán és országgyűlési képviselőink is.

A felkösztöntök sorát Varga Ágoston nyitotta meg, aki a mnka embereit s ezek között elsőnek Schmausz Endre főispánt álltette.

Ezután Schmausz Endre főispán emelkedett fel s lendületes szavakban buzdította a munkára az igazgatókat és a takarékpénztárak tisztviselőit. Beszédét lelkesen megélfjencziék. Varga Károly az ujjonnan választott igazgató-sági tagokra mondott felkösztönt.

A legérdekesebb beszédek egyike Mucsi György volt aki a legújabbban felmerült sikkasztási ügyekkel kapcsolatosan a vidéki takarékpénztárak reformját tárgyalta, különösen kikel a fővárosi intéző köröknek azon állítása ellen, hogy a vidéki takarékpénztárak tisztviselőinél nincs meg a szakértelem és ellenőrzés. Gazemberek mindig voltak és lesznek akár milyen nagy is az ellenőrzés; kijelenti, hogy ő alvéti magát bármikor és bármilyen ellenőrzésnek de az csak szögyen lenne a vidéki pénzintézetekre nézve ha a fővárosiak gyámkodást gyakorolhatnának felettünk mert ez teljesen megzavarná a működésüket. Itt van az „Osztrák magyar bank” gyakorolja ez a fölülvizsgálatot, azt készséggel elfogadják. Mucsinak ezt a nézetét Prokich az osztr. magyar bank helybeli főnökjének igazgatója is helyeselte aminek következtében elhatározták, hogy állást foglalnak a reform olyatén módon való eszközlése ellen ahogy azt a fővárosi takarékpénztárak óhajtják.

Az estély kedélyes hangulatban körülbelül reggeli 2 óráig tartott.

„Csalás a zálogháznál.”

Sajtóper.

E czímmel jelent meg a helyb. „Népszava”-ban egy nyiltéri közlemény amelyben annak aláírója Tedlatkó Ede erős kifejezésekkel elítéli azt az eljárást a mely a helybeli zálogháznál a közönség megkárosítására történik. Elmondja többek között, hogy ő vet egy zálogjegyet s mikor a zálogtárgyat kiváltotta és felbecsültette sokkal kevesebbre becsülték, mint aminő összegre elzalogosítva lett s amikor visszament a zálogházbá és ugyaazt a zálogtárgyat újból elzalogosítani akarta már csak felét akarták adni reá annak az összegnek amely összegért kiváltotta. Tedlatkó Ede a zálogháznak ezen eljárása miatt csalás miatt bünyenyítő feljelentést adott be a helybeli törvényszéknél és leirta az esetet a „Népszava” című lapban.

A fenyítő eljárást a helybeli törvényszék és a kir. ítélőhába is beszűntette. A zálogház részv. társaság azonban sajtópert indított becsületsértés és rágalmozás miatt Tedlatkó Ede és tekintettel arra, hogy nevezett a magyar nyelvet nem bírja, a lap felelős szerkesztője, Terbe Vincze ellen is.

Ma délelőtt tartottat meg ezen ügyben a sajtóügyi tárgyalás, amelyre Szabadkáról több tanu lett beidézve annak az igazolására, hogy a közlemény Tedlatkó Ede által ered. A tárgyalás lefolyásáról a következő telefon értesítést vettük: Póka Elek elnök 9 órakor megnyitotta a végítárgyalást. Vádlottaknak nem volt védőjük, a panaszos zálogintézet képviselőjében Dr. Reisner Lajos ügyvéd jelent meg.

Az inkriminált cikk lefolyása után a panaszos zálogház képviselője kijelentette, hogy tekintettel arra, hogy a közlemény szerzője nem Terbe Vincze azért ellene a sajtópert visszavonja s csupán Tedlatkó Ede ellen tartja fenn. Ezután a tanukihallgatásra került sor amely lapunk zártakor még nem fejeződött be.

Törvénykezés.

— **A szabadkai kir. törvényszéknél e hétre kitűzött végítárgyalások.** Márcz. 22-én Müller Venczel gondatl. ok. emberdés, Zrinyi István magánokirat hamisítás, Thomasz Peter sikkasztás, Répás Vakorcz János súlyos testi sértés, Bajlin Ariskó hatóság elleni erőszak. Márcz. 24-én Árpás Anna lopás, Gábrits Péter lopás, Dudás Antal súlyos testi sértés, Nikolin Barisa hatóság elleni erőszak.